

## **SCHRIFTELIJKE VRAAG**

nr. 226

van **CARMEN RYHEUL**

datum: 14 april 2023

---

aan **JAN JAMBON**

MINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN,  
CULTUUR, DIGITALISERING EN FACILITAIR MANAGEMENT

---

### *Toezicht op de verwerking van persoonsgegevens - Impact arrest 26/2023 Grondwettelijk Hof*

In toepassing van artikel 51, lid 1, van de algemene verordening gegevensbescherming (AVG) (EU-verordening 216/679 van 27 april 2016) dient elke lidstaat één of meer onafhankelijke overheidsinstanties ('toezichthoudende autoriteit(en)') op te richten die verantwoordelijk zijn voor het toezicht op de toepassing van deze verordening.

Nog volgens de AVG moet sinds 25 mei 2018 over ieder ontwerp van regelgeving dat gegevensverwerkingen regelt, vooraf het advies worden ingewonnen van de toezichthoudende autoriteit die bij de Europese instanties werd aangemeld in het kader van deze AVG. Wanneer deze verplichting wat betreft de Vlaamse regelgeving niet wordt nageleefd, is het risico reëel dat belanghebbenden verzoeken tot vernietiging van Vlaamse decreten en Vlaamse besluiten succesvol kunnen indienen bij respectievelijk het Grondwettelijk Hof en de Raad van State.

Tot op heden ging de Vlaamse Regering ervan uit dat voor de ontwerpen van Vlaamse regelgeving die gegevensverwerkingen regelden, louter het voorafgaand advies van de Vlaamse Toezichtcommissie (VTC) vereist is. Hierdoor worden de Vlaamse ontwerpdecreten en -besluiten waarin een regeling inzake verwerking van persoonsgegevens is opgenomen, volgens de Werkgroep Institutionele Hervormingen van het Vlaams Parlement, bijna uitsluitend voor advies voorgelegd aan de VTC, en wordt er slechts sporadisch advies ingewonnen bij de Gegevensbeschermingsautoriteit (GBA).

In het verleden stelde de Raad van State, afdeling Wetgeving, dat een samenwerkingsakkoord over de wijze waarop deze adviesverplichting door de toezichthoudende autoriteiten van de federale overheid, de gemeenschappen en de gewesten kan worden vervuld, een oplossing zou kunnen bieden voor de bevoegdheidsdiscussie tussen de GBA en de VTC. De Vlaamse minister-president deelde in die optiek al mee dat hij alles in het werk stelde om dergelijk samenwerkingsakkoord te realiseren.[\[1\]](#)

Op 16 februari 2023 heeft het Grondwettelijk Hof met zijn arrest 26/2023 (rubriek 30.1 t/m 30.10) hogervermelde bevoegdheidsdiscussie echter definitief beslecht; het Hof stelt in zijn zeer uitvoerig gemotiveerd arrest uitdrukkelijk dat de VTC niet kan worden geacht een toezichthoudende autoriteit in de zin van de AVG te zijn.[\[2\]](#) Dit zou slechts kunnen voor zover de Vlaamse Toezichtcommissie voldoet aan de voorwaarden zoals bepaald in hoofdstuk 4 van de AVG en als toezichthoudende autoriteit wordt aangemeld bij de bevoegde instellingen van de EU.

In die optiek liet de heer Mathieu Michel, als federaal Staatssecretaris voor Digitalisering belast met Administratieve Vereenvoudiging, Privacy en met de Regie der gebouwen, toegevoegd aan de eerste minister, intussen weten dat het afsluiten van het door de Vlaamse minister-president beoogde samenwerkingsakkoord op dit ogenblik totaal niet aan de orde is.<sup>[3]</sup>

Dit recente arrest van het Grondwettelijk Hof heeft tot gevolg dat alle Vlaamse decreten en besluiten waarin een persoonsgegevensverwerking is opgenomen en die in de loop van het wetgevingsproces sinds 25 mei 2018 louter voor advies werden voorgelegd aan de VTC nu op losse schroeven komen te staan. Dergelijke Vlaamse decreten en besluiten kunnen dus, met verwijzing naar dit arrest, allemaal succesvol aangevochten worden bij respectievelijk het Grondwettelijk Hof en de Raad van State.

1. Kunnen de Vlaamse minister-president en de Vlaamse minister van Justitie per Vlaams beleidsdomein een overzicht bezorgen van alle Vlaamse decreten en besluiten die vanaf 25 mei 2018 tot op heden werden uitgevaardigd waarin een persoonsgegevensverwerking is geregeld en die in de loop van het wetgevingsproces louter voor advies werden voorgelegd aan de VTC (uit het antwoord op mijn vorige schriftelijke vraag nr. 412 van 5 augustus 2022 blijkt dat op voormelde datum niet minder dan 271 decreten en besluiten door deze nietigheidsgrond getroffen zouden zijn)?
2. Welke stappen zullen de minister-president en de minister van Justitie zetten om, rekening houdend met de bepalingen van het arrest 26/2023 van het Grondwettelijk Hof inzake de adviesverplichting met betrekking tot Vlaamse regelgeving waarin persoonsgegevensverwerking is geregeld, ervoor te zorgen dat de onder deelvraag 1 vermelde Vlaamse decreten en besluiten alsnog in overeenstemming zijn met de GBA-adviesvereiste zoals bepaald in voormeld arrest en bijgevolg niet langer aanvechtbaar zullen zijn wegens het ontbreken van een voorafgaand GBA-advies? Graag een overzicht van de geplande stappen met inbegrip van het daarvoor geplande tijdpad.
3. Wat is het standpunt van de minister-president en de minister van Justitie over de lopende procedures bij respectievelijk het Grondwettelijk Hof en de Raad van State (afdeling Bestuursrechtspraak) waarbij intussen als middel het ontbreken van het vereiste voorafgaand GBA-advies tijdens het voorafgaand wetgevingsproces in een vigerend Vlaams decreet en besluit dat een persoonsverwerkingsregeling bevat, wordt opgeworpen? Welke instructies werden vanuit de Vlaamse Regering, rekening houdend met het arrest 26/2023 van het Grondwettelijk Hof, intussen gegeven of zullen nog gegeven worden aan de advocaten die namens de Vlaamse Regering in deze procedures optreden met het oog op de verdere aanpak en het verdere verloop van deze procedures? Graag ook een geactualiseerd overzicht van de lopende procedures voor het Grondwettelijk Hof en de Raad van State, afdeling Bestuursrechtspraak.

---

<sup>[1]</sup> Zie schriftelijke vraag nr. 412 van 5 augustus 2022 en schriftelijke vraag nr. 117 van 11 januari 2023.

<sup>[2]</sup> Zie <https://www.const-court.be/public/n/2023/2023-026n.pdf>.

[3] Zie SV nr. 473 van 21 februari 2023 van federaal parlementslid Erik Gilissen: <https://www.dekamer.be/kvvcr/showpage.cfm?section=grva&language=nl&cfm=grvaXml.cfm?legislat=55&dossierID=55-Bxxx-1263-0473-2022202319113.xml>.

---

*Deze vraag werd gesteld aan de ministers Jan Jambon (226), Zuhair Demir (664)*

**JAN JAMBON**

MINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN,  
CULTUUR, DIGITALISERING EN FACILITAIR MANAGEMENT

---

**GECOÖRDINEERD ANTWOORD**

op vraag nr. 226 van 14 april 2023

van **CARMEN RYHEUL**

---

1. De gevraagde informatie is beschikbaar via de volgende websites:

- de website van de Vlaamse codex met de gepubliceerde decreten en besluiten: het infodocument bij de decreten vermeldt de link naar de parlementaire voorbereiding en in de aanhef van de besluiten van de Vlaamse Regering worden de ingewonnen adviezen vermeld: <https://codex.vlaanderen.be/Zoeken/Zoekopdracht.aspx>;
- de website van het Vlaams Parlement: de documentenfiche en in het bijzonder de memorie van toelichting vermeldt welke adviezen over de voorstellen en ontwerpen van decreten zijn ingewonnen: [https://www.vlaamsparlement.be/nl/parlementair-werk/documenten/alle-documenten?aggregaat%5B0%5D=Voorstel%20of%20ontwerp%20van%20decreet&period=parliamentary\\_term](https://www.vlaamsparlement.be/nl/parlementair-werk/documenten/alle-documenten?aggregaat%5B0%5D=Voorstel%20of%20ontwerp%20van%20decreet&period=parliamentary_term);
- de website van de beslissingen Vlaamse Regering: de ingewonnen adviezen bij de (principiële en definitieve) goedkeuringen worden er bekendgemaakt: <https://beslissingenvlaamseregering.vlaanderen.be/>;
- de website van de Vlaamse toezichtcommissie VTC met o.a. de adviezen over voorontwerpen van decreten en besluiten sinds 2019: [https://overheid.vlaanderen.be/vlaamse-toezichtcommissie/machtigingen-en-adviezen?f%5B0%5D=field\\_document\\_type%3A16785](https://overheid.vlaanderen.be/vlaamse-toezichtcommissie/machtigingen-en-adviezen?f%5B0%5D=field_document_type%3A16785));
- de website van de Gegevensbeschermingsautoriteit GBA met o.a. adviezen over voorontwerpen van decreten en besluiten sinds 2018: [https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/burger/zoeken?q=&search\\_category%5B%5D=taxonomy%3Apublications&search\\_type%5B%5D=advice&s=recent&l=25](https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/burger/zoeken?q=&search_category%5B%5D=taxonomy%3Apublications&search_type%5B%5D=advice&s=recent&l=25).

2. Vooreerst merk ik graag op dat het niet zo is dat het Grondwettelijk Hof zou geoordeeld hebben dat "de VTC niet kan worden geacht een toezichthoudende autoriteit in de zin van de AVG te zijn". Integendeel heeft het Grondwettelijk Hof geoordeeld dat de VTC wel degelijk een toezichthoudende autoriteit in de zin van de AVG (Algemene Verordening Gegevensbescherming) kan zijn.

Overeenkomstig de AVG moet Vlaamse regelgeving die verband houdt met de verwerking van persoonsgegevens aan een toezichthoudende autoriteit in de zin van de AVG worden voorgelegd. Het Grondwettelijk Hof oordeelde vooral dat de bevoegde toezichthoudende autoriteit weldegelijk de Vlaamse Toezichtcommissie (VTC) kan zijn. Althans in de opvatting van het Grondwettelijk Hof is dit echter, vooralsnog, de GBA.

Vlaamse decreten en besluiten waarin een verwerking van persoonsgegevens is opgenomen en die niet voor advies werden voorgelegd aan de bevoegde toezichthoudende autoriteit, in casu de Gegevensbeschermingsautoriteit (GBA), kunnen worden hersteld. De bevoegde Vlaamse ministers kunnen dan ook initiatieven nemen om, daar waar dat nodig en wenselijk wordt geacht, nieuwe normen aan te nemen die deze decreten en besluiten vervangen. Concreet kunnen bestaande decreten en besluiten die met miskennis van artikel 36, lid 4, AVG werden aangenomen, worden opgeheven en kunnen tegelijkertijd, identieke of gelijkaardige decreten en besluiten, naargelang het geval, worden aangenomen waarover dan ook

het advies van de bevoegde toezichthoudende autoriteit (vooralsnog de GBA) werd ingewonnen.

In bepaalde gevallen kan het bovendien aangewezen zijn om deze nieuwe normen met terugwerkende kracht aan te nemen. Die retroactiviteit moet in voorkomend geval wel kunnen worden verantwoord. In lijn met het arrest van het Grondwettelijk Hof nr. 26/2023 kan worden aangenomen dat het minstens in bepaalde gevallen nodig kan zijn om een regeling voor het verleden te laten bestaan, bijvoorbeeld om redenen van rechtszekerheid, aangezien ook het Grondwettelijk Hof het verantwoord heeft gevonden om de gevolgen van de vernietigde bepalingen te handhaven (zie overweging B.30.15), en dit overigens zowel voor het verleden als voor een beperkte termijn in de toekomst.

De vraag of en hoe en binnen welk tijdpad dit wordt gepland, moet geval per geval door de betreffende bevoegde minister worden bekeken. Daarover kan geen voorafname worden gedaan, zeker niet in algemene termen.

3. Wat betreft de lopende procedures bij respectievelijk het Grondwettelijk Hof en de Raad van State (afdeling Bestuursrechtspraak) waarbij als middel het ontbreken van het vereiste voorafgaand GBA-advies, wordt opgeworpen, zijn de advocaten die de Vlaamse Regering bijstaan, uiteraard op de hoogte van het recente arrest van het Grondwettelijk Hof. De instructies die worden gegeven, betreffen vertrouwelijke communicatie met advocaten die gebonden zijn door beroepsgeheim.

Hieronder een geactualiseerd overzicht van de lopende procedures voor het Grondwettelijk Hof en de Raad van State, afdeling Bestuursrechtspraak.

| Hangende zaken Grondwettelijk Hof                                                                                                                                                     |                                                                                      |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------|
| Zaak 7774: Artikelen 144, 147, 157, 160, 161, 166, 170, 171, 172, 173 en 178 van het decreet van 9 juli 2021 <i>houdende wijziging van diverse decreten met betrekking tot wonen.</i> | Uitspraak wordt verwacht vóór het zomerreces van het Grondwettelijk Hof (eind juli). |

| Hangende zaken Raad van State (Bestuursrechtspraak)                                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                                       |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Besluiten van de Vlaamse Regering van respectievelijk 18 september 2020, 22 april 2022 en 3 juni 2022 <i>tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 8 november 2019 betreffende de exploitatievoorwaarden voor het individueel bezoldigd personenvervoer.</i> | Wachten op het auditorsverslag. Aangezien het besluit van de Vlaamse Regering van 8 november 2019 is vernietigd, zijn de betreffende zaken bijgevolg zonder voorwerp. |
| Besluit van de Vlaamse Regering van 17 december 2021 <i>tot wijziging van het Besluit Vlaamse Codex Wonen van 2021, wat betreft de sociale huur</i> (art. 4, 5, 7, 20, 21 en 25).                                                                                            | De memorie van wederantwoord is ontvangen op 14 september 2022. De volgende stap is het auditorsverslag.                                                              |